

ადგილობრივ ცხოვრებაში ქალთა და კაცთა თანასწორობის ევროპული ქარტია

ევროპის
რეგიონთა და
მუნიციპალიტეტთა საბჭო
Conseil des Communes
et Régions d'Europe
Council of European
Municipalities and Regions

წარმოდგენილია ევროპის რეგიონთა და მუნიციპალიტეტთა საბჭოს (CEMR)
გენერალურ ასამბლეაზე (ინსბრუკი, 2006 წლის მაისი)

შედგენილია ქალთა და კაცთა თანასწორობის საზოგადოების V სათემო
სამოქმედო პროგრამის ფარგლებში

კონტაქტი: სანდრა ჩეჩარინი
sandra.cecianini@ccre.org

ადგილობრივ ცხოვრებაში ქალთა და კაცთა თანასწორობის ევროპული ქარტია

ევროპის ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლებების ქარტია,
ადგილობრივ თვითმმართველობებს საკუთარი ხალხისთვის მეტი
თანასწორობის მისაღწევად, მათი უფლებამოსილებების და პარტნიორობის
გამოყენების მეტ ვალდებულებას აკისრებს

შედგენილი და მხარდაჭერილია
ევროპის რეგიონთა და მუნიციპალიტეტთა საბჭოსა და
მისი პარტნიორების მიერ

[შესავალი]

ადგილობრივ ცხოვრებაში ქალთა და კაცთა თანასწორობის ევროპული ქარტია გამიზნულია ევროპის ადგილობრივი და რეგიონალური მთავრობებისთვის, რომლებიც ხელს აწერენ დოკუმენტს, რათა მათ ოფიციალურად აიღონ ვალდებულება და დაადასტურონ ქალთა და კაცთა თანასწორობის პრინციპებისადმი ერთგულება და თვითმმართველ ერთეულებში განახორციელონ აღნიშნულ ქარტიაში გათვალისწინებული ვალდებულებები.

აღნიშნული ვალდებულებების შესასრულებლად, ქარტიის თითოეული ხელმომწერი ვალდებულია შეადგინოს გენდერული თანასწორობის სამოქმედო გეგმა, რომელშიც გაწერილი იქნება ამ მიზნის მისაღწევად დადგენილი პრიორიტეტები, მოქმედებები და რესურსები. გარდა ამისა, თითოეული ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას ითანამშრომლოს საკუთარ ტერიტორიაზე არსებულ ყველა ინსტიტუტთან და ორგანიზაციასთან, რათა ხელი შეუწყოს რეალური თანასწორობის მიღწევას პრაქტიკაში.

ქარტია, 2005-2006 წლებში, რეგიონთა და მუნიციპალიტეტთა საბჭოს მიერ, იმ პროექტის ფარგლებშია შედგენილი, რომელიც ქვემოთ ჩამოთვლილ პარტნიორებთან ერთად განხორციელდა. პროექტს მხარი დაუჭირა ევროკომისიამ, ქალთა და კაცთა თანასწორობის საზოგადოების მეხუთე სათემო სამოქმედო პროგრამის გათვალისწინებით.

ქალთა და კაცთა თანასწორობა წარმოადგენს ყველასათვის ფუნდამენტურ უფლებას და არსებით ფასეულობას დემოკრატიისთვის. აღნიშნულის მისაღწევად, ეს უფლება უნდა იყოს აღიარებული არა მხოლოდ იურიდიულად, არამედ ეფექტიანად უნდა იქნას გამოყენებული ცხოვრების ყველა ასპექტში: პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ დონეებზე.

ფორმალური აღიარებისა და მიღწეული პროგრესის მიუხედავად, ქალთა და კაცთა თანასწორობა ყოველდღიურ ცხოვრებაში ჯერ კიდევ პრობლემურია. ქალები და კაცები რეალურად არ სარგებლობენ ერთი და იმავე უფლებებით. გრძელდება სოციალური, პოლიტიკური, ეკონომიკური და კულტურული

უთანასწორობა - მაგალითად, ანაზღაურებას შორის სხვაობა და არასაკმარისი წარმომადგენლობა პოლიტიკაში.

ეს უთანასწორობა იმ სოციალური კონსტრუქციების შედეგია, რომლებიც აგებულია ოჯახში, განათლებაში, კულტურაში, მედიაში, სამუშაო გარემოში და საზოგადოებაში არსებულ უამრავ სტერეოტიპებზე. თუმცა არსებობს სფეროები, რომელთა მეშვეობითაც შესაძლებელია ახალი მიდგომის მიღება და სტრუქტურული ცვლილებების განხორციელება.

ვინაიდან ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლების ორგანოები ხალხთან ყველაზე ახლოს მყოფ მმართველობის სფეროებს წარმოადგენენ, მათ შესაძლებლობა აქვთ, იბრძოლონ უთანასწორობის წინააღმდეგ და, ამასთანავე, ხელი შეუწყონ ჭეშმარიტად ეგალიტარული საზოგადოების ჩამოყალიბებას. საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში და შესაბამის ადგილობრივ სამსახურებთან თანამშრომლობით, მათ შეუძლიათ განახორციელონ კონკრეტული ღონისძიებები ქალთა და კაცთა თანასწორობის სასარგებლოდ.

უფრო მეტიც, სუბსიდიარობის პრინციპს განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ქალთა და კაცთა თანასწორობის უფლების პრაქტიკულ განხორციელებასთან მიმართებით, რაც ევროპული, ეროვნული, რეგიონული და ადგილობრივი მართვის დონეზე ვრცელდება. იმის მიუხედავად, რომ ევროპის ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლების ორგანოებს პასუხისმგებლობის მრავალფეროვანი სპექტრი აკისრიათ, ყველა მათგანს შეუძლია და ვალდებულია, პრაქტიკული გზით ითამაშოს პოზიტიური როლი თანასწორობის ხელშეწყობაში, რაც აისახება მათი მოსახლეობის ყოველდღიურ ცხოვრებაზე.

სუბსიდიარობის პრინციპთან მჭიდრო კავშირშია ადგილობრივი და რეგიონული თვითმმართველობის პრინციპები. ევროპის საბჭოს 1985 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის ქარტია, რომლის ხელმოწერა და რატიფიცირება ევროპის სახელმწიფოთა დიდი უმრავლესობის მიერ განხორციელდა, ხაზს უსვამს ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოების უფლებასა და შესაძლებლობას, კანონის ფარგლებში არეგულირონ და მართონ საზოგადოებასთან ურთიერთობის მნიშვნელოვანი წილი, საკუთარი პასუხისმგებლობით და ადგილობრივი მოსახლეობის ინტერესებიდან გამომდინარე. თანასწორობის უფლების განხორციელება და ხელშეწყობა უნდა არსებობდეს ადგილობრივი თვითმმართველობის ამ კონცეფციის საფუძველში.

ადგილობრივი ან რეგიონული დემოკრატია უნდა იძლეოდეს ყველაზე შესაფერისი არჩევანის გაკეთების საშუალებას ყოველდღიური ცხოვრების ყველაზე კონკრეტულ ასპექტებში, მაგალითად, როგორებიცაა: საცხოვრებელი ფართი, უსაფრთხოება, საზოგადოებრივი ტრანსპორტი, სამუშაო სფერო ან ჯანდაცვა. უფრო მეტიც, ქალთა სრული ჩართულობა ადგილობრივი და რეგიონული პოლიტიკის შემუშავებასა და განხორციელებაში საშუალებას იძლევა გათვალისწინებული იყოს მათი ცხოვრებისეული გამოცდილება, „ნოუ-ჰაუ“ და შემოქმედებითი უნარი.

თუ ჩვენ გვსურს მივალწიოთ თანასწორობაზე დაფუძნებულ საზოგადოებას, მაშინ აუცილებელია, რომ ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლების მთავრობებმა სრულად გაითვალისწინონ გენდერული ასპექტები თავიანთ პოლიტიკაში, ორგანიზაციაში და პრაქტიკაში. დღესაც და მომავალშიც ქალთა და კაცთა რეალური თანასწორობა, ასევე მნიშვნელოვანია ჩვენი ეკონომიკური და სოციალური წარმატებისთვის არა მხოლოდ ევროპულ თუ ეროვნულ დონეზე, არამედ ჩვენს რეგიონებში, ქალაქებსა და ადგილობრივ საზოგადოებაში.

ევროპის რეგიონთა და მუნიციპალიტეტთა საბჭო (CEMR) და მისი ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლების ორგანოთა მიერ არჩეულ წარმომადგენელთა ქალთა კომიტეტი მრავალი წლის მანძილზე აქტიურად უწყობდნენ ხელს ქალთა და კაცთა თანასწორობის დამკვიდრებას ადგილობრივ და რეგიონულ დონეზე. 2005 წელს CEMR-მა აამოქმედა ევროპული ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლების ორგანოების კონკრეტული მექანიზმი: „ქალაქი თანასწორობისთვის“. ევროპის გარკვეული ქალაქებისა და მუნიციპალიტეტების კარგ პრაქტიკაზე დაყრდნობით, „ქალაქი თანასწორობისთვის“ გვთავაზობს ქალთა და კაცთა თანასწორობის პოლიტიკის განსახორციელებლად საჭირო მეთოდოლოგიას ადგილობრივ და რეგიონულ დონეზე. წინამდებარე ქართია ემყარება აღნიშნულ ნაშრომს.

ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლების როლი გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობაში დადასტურდა 1998 წელს მიღებულ IULA-ს (ადგილობრივი ხელისუფლებების საერთაშორისო კავშირი) მსოფლიო დეკლარაციაში - „ქალები ადგილობრივ თვითმმართველობაში“. ახალი მსოფლიო ორგანიზაცია, გაერთიანებული ქალაქები და ადგილობრივი ხელისუფლება ქალთა და კაცთა თანასწორობას თავიანთ ერთ-ერთ მთავარ მიზნად ინარჩუნებენ.

პრეამბულა

ევროპის რეგიონთა და მუნიციპალიტეტთა საბჭო, რომელიც წარმოადგენს ევროპის ადგილობრივ და რეგიონულ ხელისუფლებას, შემდეგ პარტნიორებთან თანამშრომლობით:

ბულგარეთის რესპუბლიკის
მუნიციპალიტეტების ეროვნული
ასოციაცია (NAMRB);

კვიპროსის მუნიციპალიტეტების კავშირი
(UCM);

ჩეხეთის რესპუბლიკის ქალაქებისა და
თემთა კავშირი (SMO CR);

ფინეთის ადგილობრივი და რეგიონული
ხელისუფლების ორგანოების ასოციაცია
(AFLRE);

CEMR-ის ფრანგული განყოფილება
(AFCCRE);

CEMR-ის გერმანული განყოფილება
(RGRE);

საბერძნეთის მუნიციპალიტეტებისა და
თემთა ცენტრალური კავშირი (KEDKE);

უნგრეთის ადგილობრივი ხელისუფლების
ორგანოების ეროვნული ასოციაცია
(TÖOSZ);

CEMR – ის იტალიური განყოფილება
(AICCCE); AICCCE-ის ტოსკანის ფედერაცია;

ლუქსემბურგის ქალაქებისა და
მუნიციპალიტეტების ასოციაცია
(SYVICOL);

პოლონეთის ქალაქების ასოციაცია (ZMP);

ესპანეთის მუნიციპალიტეტებისა და
პროვინციების ფედერაცია (FEMP);

ბასკური მუნიციპალიტეტების ასოციაცია
(EUEDEL);

ქალაქი ვენა (ავსტრია);

ქალაქი სენ ჟან დე ლა რუელი
(საფრანგეთი);

ქალაქი ფრანკფურტი მაინზე (გერმანია);

ქალაქი კარტახენა (ესპანეთი);

ქალაქი ვალენსია (ესპანეთი);

დროისა და მობილობის სახლი ბელფორ-
მონბელიარი (საფრანგეთი);

ადგილობრივი და რეგიონული
ხელისუფლების ორგანოების
ევრო-ხმელთაშუაზღვისპირეთის
პარტნიორობის მუდმივმოქმედი
კომიტეტი (COPPEM)

მივუთითებთ რა, რომ ევროპის გაერთიანება და კავშირი ეფუძნება ფუნდამენტურ უფლებებსა და თავისუფლებას, მათ შორის, ქალთა და კაცთა თანასწორობის ხელშეწყობას, და რომ ევროპული კანონმდებლობა საფუძვლად დაედო ევროპაში ამ დარგში მიღწეულ პროგრესს;

მივუთითებთ რა, გაეროს ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართლებრივ ჩარჩოზე, კერძოდ, ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციისა და 1979 წელს მიღებულ კონვენციაზე - ქალთა მიმართ დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ.

ხაზს ვუსვამთ ევროპის საბჭოს მნიშვნელოვან წვლილს ქალებისა და კაცების შორის თანასწორობის და ადგილობრივი თვითმმართველობის ხელშეწყობის საქმეში;

ვითვალისწინებთ რა, რომ ქალთა და კაცთა თანასწორობა გულისხმობს ნების განხორციელდეს ქმედებები სამი დამატებითი მიმართულებით, კერძოდ, პირდაპირი უთანასწორობის აღმოფხვრა, არაპირდაპირი უთანასწორობის აღმოფხვრა და პოლიტიკური, იურიდიული და სოციალური გარემოს შექმნა, რომლებიც ხელს შეუწყობს ეგალიტარიანული დემოკრატიის პრაქტიკულ განვითარებას.

წუხილს გამოვთქვავთ თანასწორობის უფლების იურიდიულად აღიარებასა და მის რეალურ და ეფექტურ გამოყენებას შორის არსებული შეუსაბამობის გამო; ვითვალისწინებთ რა, რომ ევროპის ადგილობრივი და რეგიონული თვითმმართველობები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ (და უნდა ასრულებდნენ) თავიანთი მოქალაქეებისა და მცხოვრებლებისთვის თანასწორობის უფლების, განსაკუთრებით, ქალთა და კაცთა თანასწორობის უფლების, განხორციელებაში მათი მოვალეობების ყველა ასპექტში;

ვითვალისწინებთ რა, რომ დემოკრატიისთვის აუცილებელია ქალთა და კაცთა დაბალანსებული მონაწილეობა და წარმომადგენლობა წამყვან თანამდებობებზე და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.

ჩვენი მოქმედების შთაგონება არის 1979 წლის კონვენცია ქალთა მიმართ დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ, 1995 წლის პეკინის დეკლარაცია და გაეროს მოქმედების პლატფორმა, 2000 წლის გენერალური ასამბლეის 23-ე სპეციალური სესიის რეზოლუციები (პეკინი +5), ევროკავში-

რის ძირითადი უფლებების ქარტია, საბჭოს 1996 წლის დეკემბრის რეკომენდაცია ქალთა და კაცთა დაბალანსებული მონაწილეობის შესახებ გადამწყვეტილების მიღების პროცესში და ადგილობრივი თვითმმართველობების საერთაშორისო კავშირის 1998 წლის მსოფლიო დეკლარაცია ქალთა შესახებ ადგილობრივ მმართველობაში;

გვსურს რა, აღვნიშნოთ ქალთა დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ გაეროს 1981 წლის კონვენციის ძალაში შესვლის 25 წლის იუბილე;

ვინვევთ ევროპის ადგილობრივ და რეგიონულ ხელისუფლებებს ხელი მოაწერონ და განახორციელონ ქალთა და კაცთა თანასწორობის შესახებ ქარტიის პრინციპები.

[ნაწილი I]

პრინციპები

ადგილობრივ ცხოვრებაში ქალთა და კაცთა თანასწორობის შესახებ ქართიის ხელმომწერები, როგორც ჩვენი მოქმედების ფუნდამენტურ პრინციპებს, აღიარებენ შემდეგს:

1. ქალთა და კაცთა თანასწორობა წარმოადგენს ფუნდამენტურ უფლებას.

ადგილობრივმა და რეგიონულმა ხელისუფლებამ აღნიშნული უფლება უნდა განახორციელონ თავიანთი საქმიანობის ყველა სფეროში. მათ შორის, უნდა აიღონ დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის ვალდებულება, იქნება ეს პირდაპირი თუ არაპირდაპირი დისკრიმინაცია.

2. ქალთა და კაცთა თანასწორობის უზრუნველსაყოფად, უნდა განვიხილოთ ყველა ფორმის დისკრიმინაცია და უგულებელყოფა.

ყველა ფორმის დისკრიმინაცია და უგულებელყოფა, რომლებიც, სქესის გარდა, ეფუძნება რასას, ფერს, ეთნიკურ და სოციალურ წარმოშობას, გენეტიკურ მახასიათებლებს, ენას, რელიგიას ან რწმენას, პოლიტიკურ ან სხვა მოსაზრებას, ეროვნული უმცირესობის წევრობას, ქონებას, დაბადებას, შეზღუდულ შესაძლებლობას, ასაკს, სექსუალურ ორიენტაციას ან სოციალურ-ეკონომიკურ სტატუსს, უნდა გავითვალისწინოთ ქალთა და კაცთა თანასწორობის საკითხში.

3. ქალთა და კაცთა დაბალანსებული მონაწილეობა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში არის დემოკრატიული საზოგადოების წინაპირობა.

ქალთა და კაცთა თანასწორობის უფლება მოითხოვს, რომ ადგილობრივმა და რეგიონულმა ხელისუფლებებმა მიიღონ ყველა სათანადო ზომა და ყველა შესაბამისი სტრატეგია, რათა ხელი შეუწყონ ქალთა და კაცთა დაბალანსებულ წარმომადგენლობას და მონაწილეობას გადაწყვეტილების მიღებისას ყველა სფეროში.

4. გენდერული სტერეოტიპების აღმოფხვრა ფუნდამენტურია ქალთა და კაცთა თანასწორობის მისაღწევად.

ადგილობრივმა და რეგიონულმა ხელისუფლებამ ხელი უნდა შეუწყოს იმ სტერეოტიპებისა და დაბრკოლებების აღმოფხვრას, რომლებზეც დაფუძნებულია ქალების სტატუსისა და მდგომარეობის მიხედვით უთანასწორობა, რაც, თავის მხრივ, იწვევს ქალთა და კაცთა როლის არათანაბარ შეფასებას პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული თვალსაზრისით.

5. ქალთა და კაცთა თანასწორობის გასაუმჯობესებლად, ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლების ყველა საქმიანობაში აუცილებელია გენდერული პერსპექტივის ინტეგრირება.

აუცილებელია გათვალისწინებულ იქნას გენდერული პერსპექტივა პოლიტიკის, მეთოდებისა და ინსტრუმენტების შემუშავებისას, რომლებიც გავლენას ახდენენ ადგილობრივი მოსახლეობის ყოველდღიურ ცხოვრებაზე - მაგალითად, „გენდერული მეინსტრიმინგის“ და „გენდერული ბიუჯეტირების“ გამოყენებით. ამ მიზნით უნდა გაანალიზდეს და გათვალისწინებულ იქნას ქალთა გამოცდილება ადგილობრივ ცხოვრებაში, მათ შორის, მათ საცხოვრებელ და სამუშაო პირობებში.

6. სათანადო რესურსებით უზრუნველყოფილი სამოქმედო გეგმები და პროგრამები აუცილებელი ინსტრუმენტია ქალთა და კაცთა თანასწორობის გასაუმჯობესებლად.

ადგილობრივმა და რეგიონულმა ხელისუფლებამ უნდა შეადგინონ თანასწორობის სამოქმედო გეგმები და პროგრამები, მათი განხორციელებისათვის საჭირო ფინანსური და ადამიანური რესურსებით. ეს პრინციპები წარმოადგენს მე-3 ნაწილში დადგენილი მუხლების საფუძველს.

[ნაწილი II]

ქარტიის და მისი ვალდებულებების შესრულება

ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, განახორციელოს შემდეგი კონკრეტული ნაბიჯები ამ ქარტიის დებულებების განსახორციელებლად:

1. ამ ქარტიის თითოეული ხელმომწერი ხელმოწერის დღიდან გონივრულ ვადებში (არაუმეტეს ორი წლისა) შეიმუშავებს და დაამტკიცებს საკუთარ გენდერული თანასწორობის სამოქმედო გეგმას და შემდეგ განახორციელებს მას.
2. თანასწორობის სამოქმედო გეგმა, ქარტიისა და მისი ვალდებულებების შესრულების მიზნით, განსაზღვრავს ხელმომწერის მიზნებსა და პრიორიტეტებს, მის მიერ დაგეგმილ ზომებსა და რესურსებს. გეგმა, ასევე, განსაზღვრავს განხორციელების შემოთავაზებულ ვადებს. იმ შემთხვევაში, თუ ხელმომწერს უკვე აქვს თანასწორობის სამოქმედო გეგმა, საჭიროა მისი ხელახლა განხილვა და მასში აღნიშნული ქარტიის ყველა შესაბამისი მოთხოვნის გათვალისწინება.
3. თანასწორობის სამოქმედო გეგმის მიღებამდე, თითოეული ხელმომწერი გაივლის კონსულტაციებს და, ასევე, ფართოდ გაავრცელებს საკუთარ გეგმას მისი მიღებისთანავე. იგი, ასევე, რეგულარულად და საჯაროდ მოახდენს ანგარიშგებას გეგმის განხორციელების პროცესში მიღწეული წინსვლის შესახებ.
4. თითოეული ხელმომწერი გადახედავს საკუთარ თანასწორობის სამოქმედო გეგმას, თუ ამას გარემოებები მოითხოვს, და შეადგენს შემდგომ გეგმას ყოველი შემდეგი პერიოდისთვის.
5. თითოეული ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას ითანამშრომლოს შეფასების შესაბამის სისტემასთან, რომელიც უნდა შეიქმნას აღნიშნული ქარტიის განხორციელების პროცესში მიღწეული პროგრესის შეფასების მიზნით

და დაეხმაროს ევროპის ადგილობრივ და რეგიონულ მთავრობებს ქალთა და კაცთა შორის თანასწორობის მიმართულებით განხორციელებული ეფექტური მიდგომების ურთიერთგაზიარებაში. ამ მიზნებისათვის იგი ხელმისაწვდომს გახდის თავისი თანასწორობის სამოქმედო გეგმებსა და სხვა შესაბამის საჯარო მასალებს.

6. თითოეული ხელმომწერი წერილობით შეატყობინებს ევროპის რეგიონთა და მუნიციპალიტეტთა საბჭოს იმ ფაქტის შესახებ, რომ მან ხელი მოაწერა ქარტიას თარიღისა და ქარტიასთან დაკავშირებით სამომავლო თანამშრომლობისთვის გამოყოფილი საკონტაქტო პირის მითითებით.

[ნაწილი III]

დემოკრატიული სტაბილურობა

მუხლი 1

1. ხელმომწერი აღიარებს, რომ ქალთა და კაცთა თანასწორობის უფლება არის დემოკრატიის ფუნდამენტური წინაპირობა და რომ დემოკრატიულ საზოგადოებას არ აქვს საშუალება უგულებელყოს ქალთა უნარები, ცოდნა, გამოცდილება და შემოქმედება. ამ მიზნით, თანასწორობის საფუძველზე, მან უნდა უზრუნველყოს სხვადასხვა წარმოშობის და ასაკობრივი ჯგუფის ქალთა ჩართვა პოლიტიკური და საზოგადოებრივი გადაწყვეტილებების მიღების ყველა სფეროში.

2. ხელმომწერი - როგორც დემოკრატიული გზით არჩეული ორგანო, რომელიც პასუხისმგებელია თავისი მოსახლეობისა და რეგიონის კეთილდღეობის ხელშეწყობაზე, შესაბამისად იღებს ვალდებულებას ხელი შეუწყოს და განაგრძოს ამ უფლების პრაქტიკული გამოყენება საქმიანობის ყველა სფეროში - როგორც ადგილობრივი საზოგადოების დემოკრატიული ლიდერი, მომსახურების მიმწოდებელი და წარმომადგენელი, დამგეგმავი და მარეგულირებელი და როგორც დამსაქმებელი.

პოლიტიკური როლი

მუხლი 2. პოლიტიკური წარმომადგენლობა

1. ხელმომწერი აღიარებს ქალთა და კაცთა თანაბარ უფლებებს - ხმის მიცემის, კანდიდატად კენჭისყრისა და არჩევითი თანამდებობის დაკავების შესახებ.

2. ხელმომწერი აღიარებს ქალთა და კაცთა თანაბარ უფლებებს, მონაწილეობა მიიღონ პოლიტიკის შემუშავებასა და განხორციელებაში, საჯარო სამსახურში დაიკავონ თანამდებობა და მმართველობის ყველა დონეზე შეასრულონ ყველა საჯარო ფუნქცია.

3. ხელმომწერი აღიარებს დაბალანსებული წარმომადგენლობის პრინციპს ყველა არჩევით და საზოგადოებრივ გადანაცვეტილების მიმღებ ორგანოში.

4. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, განახორციელოს ყველა გონივრული ზომა ზემოაღნიშნული უფლებებისა და პრინციპის მხარდასაჭერად, მათ შორის:

4.1 ხელი შეუწყოს ხმის მისაცემად ქალთა რეგისტრაციას, ინდივიდუალური ხმის მიცემის უფლებების გამოყენებას და საჯარო თანამდებობისთვის კანდიდატურის წამოყენებას;

4.2 ხელი შეუწყოს პოლიტიკურ პარტიებსა და ჯგუფებს, მიიღონ და განახორციელონ ქალთა და კაცთა დაბალანსებული წარმომადგენლობის პრინციპი;

4.3 ამ მიზნით ხელი შეუწყოს პოლიტიკურ პარტიებსა და ჯგუფებს გადადგან კანონიერი ნაბიჯი, მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში კვოტირების მიღებით, რათა გაიზარდოს კანდიდატად შერჩეული და შემდგომ არჩეული ქალების რაოდენობა;

4.4 მოახდინოს საკუთარი პროცედურების და ქცევის სტანდარტების რეგულირება ისე, რომ პოტენციური კანდიდატები და არჩეული წარმომადგენლები არ დათრგუნონ სტერეოტიპული ქცევის და ფორმების გამოყენებით, ან შევიწროებით;

4.5 მიიღოს ზომები, რომ არჩეულმა წარმომადგენლებმა შეათავსონ თავიანთი პირადი, სამუშაო და საზოგადოებრივი ცხოვრება, მაგალითად, იმის უზრუნველყოფით, რომ გრაფიკები, სამუშაო მეთოდები და დამოკიდებული მზრუნველობის ხელმისაწვდომობა საშუალებას მისცემს ყველა არჩეულ წარმომადგენელს სრულად მიიღოს მონაწილეობა.

5. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, ხელი შეუწყოს და გამოიყენოს დაბალანსებული წარმომადგენლობის პრინციპი საკუთარ გადანაცვეტილების მიმღებ და საკონსულტაციო ორგანოებში, აგრეთვე, მისი დანიშვნისას გარე ორგანოებში. ამასთან, თუ სადმე ამჟამად არ არის ქალთა და კაცთა დაბალანსებული წარმომადგენლობა, იგი განახორციელებს ზემოთ აღნიშნულს ისე, რომ არანაკლები უპირატესობა მიენიჭოს გენდერულ უმცირესობას, ვიდრე არსებულ გენდერულ ბალანსს.

6. ამასთან, იგი იღებს ვალდებულებას უზრუნველყოს, რომ არცერთი საზოგადოებრივი ან პოლიტიკური თანამდებობა, რომელსაც ის ნიშნავს ან რომლისთვისაც ირჩევს წარმომადგენელს, არ შეიზღუდება ან განიხილება, როგორც ერთი სქესისთვის განკუთვნილი როლი, ან არ აღიქმება ასეთად სტერეოტიპული შეხედულებებით.

მუხლი 3. მონაწილეობა პოლიტიკურ და სამოქალაქო ცხოვრებაში

1. ხელმომწერი აღიარებს, რომ მოქალაქეთა უფლება მიიღონ მონაწილეობა საზოგადოებრივ საქმეთა წარმართვაში, არის ფუნდამენტური დემოკრატიული პრინციპი და რომ ქალებსა და კაცებს აქვთ უფლება თანაბრად მიიღონ მონაწილეობა მათი რეგიონის, მუნიციპალიტეტისა და ადგილობრივი საზოგადოების მმართველობაში, ასევე საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

2. საკუთარ საქმიანობაში საზოგადოების ჩართულობის სხვადასხვა ფორმებთან მიმართებით - მაგალითად, ჩართულობა საკონსულტაციო კომიტეტების, სამეზობლო საბჭოების, ელექტრონული მონაწილეობის ან მონაწილეობის დაგეგმვის სავარჯიშოების მეშვეობით - ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას უზრუნველყოს, რომ ქალებს და კაცებს ექნებათ რეალური შესაძლებლობა მიიღონ თანაბარი მონაწილეობა. იქ, სადაც მონაწილეობის არსებული საშუალებები არ იძლევა ასეთ თანასწორობას, იგი იღებს ვალდებულებას, შეიმუშაოს და გამოსცადოს ახალი მეთოდები.

3. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას ხელი შეუწყოს საზოგადოების ყველა ფენის ქალთა და კაცთა თანაბარ მონაწილეობას პოლიტიკურ და სამოქალაქო ცხოვრებაში, განსაკუთრებით ქალები და კაცები უმცირესობებიდან, რომლებიც სხვა შემთხვევაში შეიძლება უგულველყოფილნი იყვნენ.

მუხლი 4. თანასწორობის საჯარო ვალდებულება

1. ხელმომწერი, როგორც დემოკრატიული ლიდერი და საკუთარი საზოგადოების და ტერიტორიის წარმომადგენელი, იღებს ოფიციალურ და საჯარო ვალდებულებას ადგილობრივ ცხოვრებაში ქალისა და კაცის თანასწორობის პრინციპის მიმართ, მათ შორის:

1.1 ხელმომწერის მიერ ამ ქარტიის ხელმოწერის შესახებ განცხადება მისი უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანოს მიერ დებატებისა და დამტკიცების შემდგომ;

1.2 ვალდებულება შეასრულოს ამ ქარტიით ნაკისრი ვალდებულებები და რეგულარულად მოახდინოს საჯაროდ ანგარიშგება თავისი თანასწორობის სამოქმედო გეგმის შესრულების შესახებ;

1.3 ვალდებულება, რომ ხელმომწერი და მისი არჩეული წევრები შეასრულებენ და დაიცავენ სწორი ქცევის სტანდარტებს გენდერულ თანასწორობასთან მიმართებით.

2. ხელმომწერი გამოიყენებს თავის დემოკრატიულ მანდატს, რომ ხელი შეუწყოს სხვა პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ინსტიტუტებს, კერძო ორგანოებსა და სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციებს მიიღონ ზომები ქალთა და კაცთა თანასწორობის პრაქტიკაში უზრუნველსაყოფად.

მუხლი 5 - პარტნიორებთან მუშაობა თანასწორობის მხარდაჭერისთვის

1. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, ითანამშრომლოს ყველა მის პარტნიორთან საჯარო და კერძო სექტორებიდან, ასევე სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციებთან, რომ მის ტერიტორიაზე ხელი შეუწყოს ქალთა და კაცთა თანასწორობას ცხოვრების ყველა ასპექტში. ამ მიზნით იგი განსაკუთრებით შეეცდება ითანამშრომლოს თავის პარტნიორებთან.

2. თანასწორობის სამოქმედო გეგმების შემუშავების და გადახედვის პროცესში ხელმომწერი გაივლის კონსულტაციას საკუთარ პარტნიორ ორგანოებთან და ორგანიზაციებთან, მათ შორის სოციალურ პარტნიორებთან, ასევე, მათთან ერთად გაივლის თანასწორობასთან დაკავშირებულ სხვა მნიშვნელოვან საკითხებსაც.

მუხლი 6. სტერეოტიპების წინააღმდეგ ბრძოლა

1. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, შეენიწააღმდეგოს და შეძლებისდაგვარად თავიდან აიცილოს ცრურწმენები, სიძულვილის ენისა და გამოსახულებების პრაქტიკა და გამოყენება, რომლებიც ემყარება რომელიმე სქესის უპირატესობის ან ქალთა და კაცთა სტერეოტიპულ როლებს.

2. ამ მიზნით ხელმომწერი უზრუნველყოფს, რომ საკუთარი საჯარო და შიდა კომუნიკაციები სრულად შეესაბამებოდეს ამ ვალდებულებას და ხელს შეუწყობს პოზიტიური გენდერული მაგალითების წარმოჩენას.

3. ტრენინგების და სხვა საშუალებების გზით, ხელმომწერი, ასევე, დაეხმარება საკუთარ თანამშრომლებს სტერეოტიპული დამოკიდებულებისა და ქცევის იდენტიფიცირებასა და აღმოფხვრაში, ასევე, ამ კუთხით დაარეგულირებს ქცევის სტანდარტებს.

4. ხელმომწერი განახორციელებს ღონისძიებებსა და კამპანიებს გენდერული სტერეოტიპების საზიანო როლის შესახებ ცნობიერების ასამაღლებლად ქალთა და კაცთა თანასწორობის მიღწევის საქმეში.

მუხლი 7. კარგი ადმინისტრირება და კონსულტაცია

1. ხელმომწერი აღიარებს ქალთა და კაცთა უფლებას, შესაბამისად, აღიარებს, რომ მათი საქმეები განხილული იქნება თანაბრად, მიუკერძოებლად, სამარ-თლიანად და გონივრულ ვადაში, მათ შორის:

ა) აზრის გამოთქმის უფლებას ნებისმიერი ინდივიდუალური გადაწყვეტილების მიღებამდე, რომელმაც შეიძლება მათზე მოახდინოს უარყოფითი ზეგავლენა;

ბ) ორგანოს მოვალეობაა დაასაბუთოს საკუთარი გადაწყვეტილებები;

გ) შესაბამისი ინფორმაციის მიღების უფლება მოქმედ საკითხებზე, რომლებიც გავლენას ახდენენ ადამიანებზე

2. ხელმომწერი აღიარებს, რომ საკუთარი კომპეტენციების ფარგლებში, შესაძლებელია მისი პოლიტიკისა და გადაწყვეტილებების მიღების ხარისხის გაუმჯობესება, თუ ყველას, ვისზეც ეს გავლენას ახდენს, შეეძლება კონსულტაციის მიცემა. აუცილებელია, რომ ქალებსა და კაცებს პრაქტიკაში ჰქონდეთ თანაბარი წვდომა შესაბამის ინფორმაციაზე და მიეცეთ რეაგირების თანაბარი შესაძლებლობა.

3. ამრიგად, ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას საჭიროების შემთხვევაში გადადგას შემდეგი ნაბიჯები:

ა) უზრუნველყოს, რომ ინფორმაციის მიწოდების ღონისძიებები ითვალისწინებს ქალთა და კაცთა საჭიროებებს, მათ შორის, ინფორმაციისა და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე შესაბამის წვდომას;

ბ) უზრუნველყოს, რომ კონსულტაციის დროს მათ, ვისი მოსაზრებებიც სხვაგვარად არ იქნება მოსმენილი, შეუძლიათ თანაბრად მიიღონ მონაწილეობა

კონსულტაციის პროცესში და მიიღონ კანონიერი პოზიტიური ზომები, რომ ეს იყოს უზრუნველყოფილი.

გ) საჭიროების შემთხვევაში - ცალკეული საკონსულტაციო საქმიანობის ჩატარება ქალებისთვის.

თანასწორობის ზოგადი ჩარჩო

მუხლი 8. ზოგადი ვალდებულება

1. საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში, ხელმომწერი აღიარებს, რომ პატივს სცემს და ხელს შეუწყობს ქალთა და კაცთა თანასწორობის შესაბამის უფლებებსა და პრინციპებს და შეებრძოლება გენდერთან დაკავშირებულ დისკრიმინაციას.

2. ამ ქარტიაში მოცემული ვალდებულებები ხელმომწერზე ვრცელდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი, ან მათი შესაბამისი ასპექტები, შედიან მათ კანონით განსაზღვრულ უფლებამოსილებაში.

მუხლი 9. გენდერული შეფასება

1. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, კომპეტენციის თითოეულ სფეროსთან დაკავშირებით აწარმოოს გენდერული შეფასებები, როგორც ეს დადგენილია ქარტიაში.

2. ამ მიზნით ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, შეადგინოს გენდერული შეფასების განსახორციელებელი პროგრამა საკუთარი პრიორიტეტების, რესურსებისა და ვადების შესაბამისად, რომელიც უნდა იყოს ჩართული ან გათვალისწინებული მისი თანასწორობის სამოქმედო გეგმაში.

3. გენდერული შეფასებები საჭიროების შემთხვევაში მოიცავს შემდეგ ნაბიჯებს:

ა) არსებული პოლიტიკის, პროცედურების, პრაქტიკის, მაგალითებისა და მოხმარების წესის გადახედვა იმის შესაფასებლად, გამოავლენენ თუ არა ისინი რაიმე უსამართლო დისკრიმინაციას, ემყარება თუ არა ისინი გენდერულ სტერეოტიპებს და ადეკვატურად ითვალისწინებენ თუ არა ქალთა და კაცთა კონკრეტულ საჭიროებებს.

ბ) ზემოაღნიშნული მიზნებისათვის ფინანსური და სხვა სახის რესურსების განაწილების გადახედვა.

გ) პრიორიტეტებისა და საჭიროების შემთხვევაში სამიზნეების იდენტიფიცირება ამ მიმოხილვებიდან გამომდინარე პრობლემების გადაჭრის მიზნით და მომსახურების მიწოდების შესაძენი გაუმჯობესებისთვის.

დ) საწყის ეტაპზე ახორციელებს ყველა მნიშვნელოვანი წინადადების შეფასებას, ახალი ან შესწორებული პოლიტიკის, პროცედურების და რესურსების განაწილების ცვლილებების შესახებ, ქალებისა და კაცებზე მათი პოტენციური ზემოქმედების დასადგენად და, ამ შეფასების გათვალისწინებით, საბოლოო გადაწყვეტილებების მისაღებად.

ე) მრავალრიცხოვანი დისკრიმინაციის ან არახელსაყრელი მდგომარეობის მქონე პირთა საჭიროებების ან ინტერესების გათვალისწინება.

მუხლი 10 – მრავალი დისკრიმინაცია და უგულებელყოფა

1. ხელმომწერი აღიარებს, რომ აკრძალულია დისკრიმინაცია ნებისმიერი ნიშნით, როგორებიცაა: სქესი, რასა, ეთნიკური ან სოციალური წარმოშობა,

გენეტიკური ნიშნები, ენა, რელიგია ან რწმენა, პოლიტიკური ან სხვა მოსაზრება, ეროვნული უმცირესობის წევრობა, საკუთრება, დაბადება, შეზღუდული შესაძლებლობები, ასაკი ან სექსუალური ორიენტაცია;

2. ხელმომწერი ასევე აღიარებს, რომ, ამ აკრძალვის მიუხედავად, მრავალი ქალი და კაცი განიცდის მრავალრიცხოვან დისკრიმინაციას ან უგულებელყოფას, მათ შორის სოციალურ-ეკონომიკურ უგულებელყოფას, რაც პირდაპირ გავლენას ახდენს მათ შესაძლებლობაზე ისარგებლონ ამ ქარტიაში მითითებული სხვა უფლებებით;

3. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში მიიღოს ყველა გონივრული ზომა მრავალრიცხოვან დისკრიმინაციასა ან უგულებელყოფასთან ბრძოლაში, მათ შორის:

ა) უზრუნველყოფს, რომ მრავალრიცხოვანი დისკრიმინაციის ან უგულებელყოფის საკითხები განხილული იქნება მისი თანასწორობის სამოქმედო გეგმაში და გენდერულ შეფასებებში;

ბ) უზრუნველყოფს, რომ, მრავალრიცხოვანი დისკრიმინაციისა ან უგულებელყოფიდან გამომდინარე, საკითხები მიღებული იქნება მხედველობაში ამ ქარტიის სხვა მუხლებით გათვალისწინებული ქმედებების ან ზომების განხორციელებისას;

გ) საჯარო საინფორმაციო კამპანიების წარმართვა სტერეოტიპების წინააღმდეგ და ქალთა და კაცთა თანაბარი მოპყრობის ხელშესაწყობად, რომლებმაც შეიძლება განიცადონ მრავალი დისკრიმინაცია ან უგულებელყოფა;

დ) სპეციალური ზომების მიღება მიგრანტ ქალთა და კაცთა განსაკუთრებული საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.

დამქირავებლის როლი

მუხლი 11.

1. ხელმომწერი, როგორც დამსაქმებელი, ცნობს ქალთა და კაცთა თანასწორობის უფლებას დასაქმების ყველა ასპექტში, სამუშაო ორგანიზაციის და სამუშაო პირობების ჩათვლით.

2. ხელმომწერი აღიარებს პროფესიული, სოციალური და პირადი ცხოვრების დარეგულირების უფლებას და სამუშაო ადგილზე ღირსებისა და უსაფრთხოების უფლებას.

3. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას მიიღოს ყველა გონივრული ზომა, მათ შორის პოზიტიური ქმედებები, თავისი სამართლებრივი უფლებამოსილების ფარგლებში ზემოხსენებული უფლებების დასაცავად.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტში მითითებული ზომები მოიცავს შემდეგს:

ა) მის ორგანიზაციაში დასაქმებასთან დაკავშირებული შესაბამისი პოლიტიკისა და პროცედურების მიმოხილვას, ასევე, მისი თანასწორობის სამოქმედო გეგმის დასაქმების ნაწილის შემუშავებასა და განხორციელებას გონივრულ ვადაში უთანასწორობის აღმოსაფხვრელად, და მათ შორის ფარავს:

ა.ა) თანაბარ ანაზღაურებას თანაბარი ღირებულების სამუშაოზე; ხელფასების, ანაზღაურების, ანაზღაურების სისტემებისა და პენსიების გადახედვის ღონისძიებებს;

ა.ბ) ღონისძიებებს სამართლიანი და გამჭვირვალე დანინაურების და კარიერული განვითარების შესაძლებლობების უზრუნველსაყოფად;

ა.გ) ღონისძიებებს ქალთა და კაცთა დაბალანსებული წარმომადგენლობის უზრუნველსაყოფად ყველა დონეზე, კერძოდ, ზედა მენეჯმენტის რგოლზე ნებისმიერი დისბალანსის მოსაგვარებლად;

ა.დ) ზომებს სქესზე დაფუძნებული სამუშაო სეგრეგაციის დაძლევისა და თანამშრომლების წახალისებას არატრადიციული დასაქმების მიმართ;

ა.ე) ღონისძიებებს სამართლიანი დაქირავების უზრუნველსაყოფად;

ა.ვ) ღონისძიებებს სათანადო, ჯანსაღი და უსაფრთხო სამუშაო პირობების უზრუნველსაყოფად;

ა.ზ) თანამშრომლებთან და მათ პროფკავშირებთან კონსულტაციის პროცედურებს, რომლებიც უზრუნველყოფენ ქალთა და კაცთა დაბალანსებულ მონაწილეობას ნებისმიერ საკონსულტაციო ან მოლაპარაკებათა ორგანოში.

ბ) სამუშაო ადგილზე სექსუალური შევიწროების აღკვეთას მკაფიო განცხადების გზით, რომ ასეთი ქცევა მიუღებელია; მსხვერპლთა მხარდაჭერით,

დამნაშავეებთან გამკლავებისთვის გამჭვირვალე პოლიტიკის შემოღებით და ამ საკითხზე ცნობიერების ამაღლებით;

გ) ორგანიზაციის ყველა დონეზე იმ სამუშაო პირობების შექმნას, რომელიც ასახავს მათი ადგილობრივი მოსახლეობის სოციალურ, ეკონომიკურ და კულტურულ მრავალფეროვნებას;

დ) პროფესიული, სოციალური და პირადი ცხოვრების დარეგულირების ხელშეწყობას შემდეგით:

დ.ა) პოლიტიკის შემოღება, რომელიც საშუალებას მისცემს ადამიანებს, საჭიროების შემთხვევაში, შეცვალონ სამუშაო დრო და ზომები დასაქმებულებზე დამოკიდებულ პირებზე ზრუნვისთვის;

დ.ბ) კაცების წახალისება, რომ გამოიყენონ თავიანთი უფლება აიღონ შვებულება დამოკიდებულ პირებზე ზრუნვისათვის.

სახელმწიფო შესყიდვები და კონტრაქტები

მუხლი 12.

1. ხელმომწერი აღიარებს, რომ სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული საკუთარი ამოცანებისა და ვალდებულებების შესრულებისას, მათ შორის პროდუქციის მიწოდების, მომსახურების მიწოდების ან სამუშაოების შესრულების ხელშეკრულებების ჩათვლით, მას ეკისრება ქალთა და კაცთა თანასწორობის განვითარების პასუხისმგებლობა.

2. ხელმომწერი აღიარებს, რომ ამ პასუხისმგებლობას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს იქ, სადაც იგი გთავაზობთ სხვა იურიდიულ პირთან ხელშეკრულების გაფორმებას საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანი მომსახურების გაწევაზე, რომელზეც, კანონის მიხედვით, პასუხისმგებელია ხელმომწერი. ასეთ შემთხვევებში ხელმომწერი უზრუნველყოფს, რომ იურიდიულ პირს, რომელიც მოიპოვებს ხელშეკრულებას (როგორიც არ უნდა იყოს მისი საკუთრების ტიპი), უნდა ჰქონდეს იგივე პასუხისმგებლობა ქალთა და კაცთა თანასწორობის უზრუნველსაყოფად ან ხელშესაწყობად, რაც ხელმომწერ პირს ექნებოდა, თუ ის უშუალოდ იქნებოდა მომსახურების გამწევი.

3. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, სადაც საჭიროდ მიიჩნევს, განახორციელოს შემდეგი ნაბიჯები:

- ა) თითოეული მნიშვნელოვანი კონტრაქტისთვის, რომლის დადებასაც აპირებს, განიხილოს შესაბამისი გენდერული შედეგები და თანასწორობის კანონიერად ხელშეწყობის შესაძლებლობები;
- ბ) უზრუნველყოს, რომ ხელშეკრულების სპეციფიკაციები ითვალისწინებენ გენდერული თანასწორობის მიზნებს ხელშეკრულებისათვის;
- გ) უზრუნველყოს, რომ შესაბამისი ხელშეკრულების სხვა შესათანხმებელი მოთხოვნები და პირობები ითვალისწინებდეს და ასახავდეს გენდერული თანასწორობის მიზნებს;
- დ) გამოიყენოს უფლებამოსილება, ევროკავშირის სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ კანონმდებლობის შესაბამისად, სოციალური მაჩვენებლების მიღწევისათვის საჭირო პირობების დასადგენად;
- ე) საკუთარ პერსონალს ან მრჩეველებს დააკისროს პასუხისმგებლობა, სახელმწიფო შესყიდვების ამოცანებისა და კონტრაქტების შესრულების დროს გაითვალისწინონ თავიანთი სამუშაოს გენდერული თანასწორობის განზომილება, მათ შორის, ამ მიზნით ტრენინგის ჩატარებით;
- ვ) უზრუნველყოს, რომ ძირითადი ხელშეკრულების პირობები მოიცავდეს მოთხოვნას, რომ ქვე-კონტრაქტორებმა, ასევე, უნდა შეასრულონ შესაბამისი ვალდებულებები გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობისთვის.

მომსახურების მიწოდების როლი

მუხლი 13. განათლება და უწყვეტი სწავლა

1. ხელმომწერი აღიარებს - საყოველთაო განათლების უფლებას და შემდგომში აღიარებს ყველასათვის პროფესიული და უწყვეტი ტრენინგის ხელმისაწვდომობის უფლებას. ხელმომწერი აღიარებს - განათლების მნიშვნელოვან როლს ცხოვრების ყველა ეტაპზე შესაძლებლობის ნამდვილი თანასწორობის, ცხოვრების და დასაქმების აუცილებელი უნარ-ჩვევების უზრუნველყოფასა და პროფესიული განვითარების ახალი შესაძლებლობების აღმოჩენაში.
2. ხელმომწერი ვალდებულია, საკუთარი კომპეტენციების ფარგლებში, უზრუნველყოს ან ხელი შეუწყოს ქალთა და კაცთა, გოგოებისა და ბიჭების განათლების, პროფესიული და უწყვეტი სწავლების თანაბარ ხელმისაწვდომობას.

3. ხელმომწერი აღიარებს ქალისა და კაცის როლების სტერეოტიპული კონცეფციის აღმოფხვრის საჭიროებას განათლების ყველა დონეზე. ამისათვის იგი იღებს ვალდებულებას, საჭიროების შემთხვევაში, განახორციელოს ან ხელი შეუწყოს შემდეგ ზომებს:

ა) საგანმანათლებლო მასალების, სასკოლო და სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისა და სწავლების მეთოდების გადახედვა იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ისინი ებრძვიან სტერეოტიპულ დამოკიდებულებებს და პრაქტიკას;

ბ) კონკრეტული ქმედებების განხორციელება არატრადიციული კარიერული არჩევანის წახალისების მიზნით;

გ) სამოქალაქო განათლებისა და მოქალაქეობის სწავლების კურსებში იმ ელემენტების სპეციფიკურ ჩართვას, რომლებიც ხაზს უსვამენ ქალთა და კაცთა თანაბარი მონაწილეობის მნიშვნელობას დემოკრატიულ პროცესებში.

4. ხელმომწერი აღიარებს, რომ სკოლებისა და სხვა საგანმანათლებლო დაწესებულებების მართვის გზები წარმოადგენს მნიშვნელოვან მოდელებს ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის, ამიტომ იგი იღებს ვალდებულებას ხელი შეუწყოს ქალთა და კაცთა დაბალანსებულ წარმომადგენლობას სკოლის მართვისა და ხელმძღვანელობის ყველა დონეზე.

მუხლი 14. ჯანმრთელობა

1. ხელმომწერი აღიარებს ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის მაღალი დონის სარგებლობის საყოველთაო უფლებას და ადასტურებს, რომ ამ უფლების რეალიზაციისთვის აუცილებელია ქალთა და კაცთა კარგი ხარისხის ჯანდაცვის და სამედიცინო მკურნალობისა და პრევენციული ჯანმრთელობის დაცვის ხელმისაწვდომობა.

2. ხელმომწერი აღიარებს, რომ, როდესაც იგი უზრუნველყოფს ქალებისა და კაცებისთვის თანაბარ შესაძლებლობას ისარგებლონ სამედიცინო მომსახურების კარგი პირობებით, სამედიცინო და ჯანმრთელობის სერვისებმა უნდა გაითვალისწინონ მათი განსხვავებული საჭიროებები. ისინი შემდგომ აღიარებენ, რომ ეს საჭიროებები წარმოიქმნება არა მხოლოდ ბიოლოგიური განსხვავებებიდან, არამედ საცხოვრებელი და სამუშაო პირობების განსხვავებებიდან და სტერეოტიპული დამოკიდებულებებიდან.

3. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას განახორციელოს ყველა გონივრული ქმედება, საკუთარი პასუხისმგებლობის ფარგლებში, რომ ხელი შეუწყოს და უზრუნველყოს საკუთარი მოქალაქეების ჯანმრთელობის სერვისის უმაღლესი დონე. ამ მიზნით ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, საჭიროების შემთხვევაში, განახორციელოს ან ხელი შეუწყოს შემდეგ ზომებს:

ა) ჯანმრთელობისა და სამედიცინო მომსახურებების დაგეგმვის, რესურსების და მიწოდების გენდერული მიდგომის დანერგვას;

ბ) უზრუნველყოს ჯანმრთელობის ხელშეწყობის ღონისძიებები, მათ შორის, ჯანსაღი დიეტის წახალისება და ვარჯიშის მნიშვნელობა, რაც მოიცავს ქალთა და კაცთა განსხვავებული საჭიროებების და დამოკიდებულების აღიარებას;

გ) უზრუნველყოს, რომ ჯანდაცვის მუშაკებმა, მათ შორის ჯანმრთელობის ხელშეწყობაში ჩართულებმა, აღიარონ გენდერის გავლენა სამედიცინო დახმარებასა და ჯანდაცვაზე და გაითვალისწინონ ქალთა და კაცთა განსხვავებული გამოცდილება ჯანდაცვასთან მიმართებით;

დ) უზრუნველყოს ქალთა და კაცთა მიერ სათანადო სამედიცინო ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობა.

მუხლი 15 – სოციალური ზრუნვა და მომსახურება

1. ხელმომწერი აღიარებს, რომ ყველას აქვს უფლება მიიღოს აუცილებელი სოციალური მომსახურება და საჭიროების შემთხვევაში ისარგებლოს სოციალური დახმარებით.

2. ხელმომწერი აღიარებს, რომ ქალებსა და კაცებს აქვთ განსხვავებული საჭიროებები, რაც შეიძლება წარმოიშვას მათ სოციალურ და ეკონომიკურ პირობებსა და სხვა ფაქტორებს შორის განსხვავებით. ამრიგად, ქალთა და კაცთა მიერ სოციალურ მზრუნველობაზე და სოციალურ მომსახურებაზე თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად ხელმომწერი მიიღებს ყველა გონივრულ ზომას, რომ:

ა) გამოიყენოს გენდერული მიდგომა სოციალური ზრუნვის და სოციალური მომსახურების დაგეგმვის, რესურსების მოძიების და მიწოდების საკითხში;

ბ) უზრუნველყოს, რომ სოციალური ზრუნვის განვებისა და სოციალურ მომსახურებაში მონაწილე პირები აცნობიერებენ იმ გზებს, რომლებითაც გენდერი

ახდენს გავლენას ამ მომსახურებაზე, და გაითვალისწინებენ ქალთა და კაცთა განსხვავებულ გამოცდილებას ამ მხრივ.

მუხლი 16 - სკოლამდელი დაწესებულებები

1. ხელმომწერი აღიარებს იმ მნიშვნელოვან როლს, რომელსაც ასრულებენ ყველა მშობლისა და მეურვისათვის ხელმისაწვდომი ხარისხიანი სააღმზრდელო დაწესებულებები, მათი ფინანსური მდგომარეობის მიუხედავად, ქალთა და კაცთა ქვეშაირი თანასწორობის დამკვიდრებისა და მათი სამუშაო, საზოგადოებრივი და პირადი ცხოვრების შეთავსების შესაძლებლობისთვის. ხელმომწერი, ასევე, აღიარებს იმ წვლილს, რომელიც შეაქვს ასეთ სააღმზრდელო დაწესებულებებს ადგილობრივი საზოგადოების ეკონომიკურ და სოციალურ ცხოვრებაში და მთლიანად საზოგადოებაში.

2. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას მისი ერთ-ერთი პრიორიტეტი გახდეს ასეთი სააღმზრდელო დაწესებულებების დებულების დადგენა და მისი ხელშეწყობა პირდაპირ ან სხვა მიმწოდებლების მეშვეობით. იგი, აგრეთვე, იღებს ვალდებულებას, ამგვარი მომსახურების მიწოდებაში ხელი შეუწყოს სხვებს, მათ შორის, ადგილობრივი დამსაქმებლების მიერ ბავშვზე ზრუნვის უზრუნველყოფას ან მხარდაჭერას.

3. ხელმომწერი შემდგომ აღიარებს, რომ ბავშვების აღზრდა მოითხოვს პასუხისმგებლობის განაწილებას ქალებს, კაცებსა და მთლიან საზოგადოებას შორის და იღებს ვალდებულებას, დაუპირისპირდეს გენდერულ სტერეოტიპს, რომლის მიხედვითაც ბავშვის მოვლა, ძირითადად, არის ქალების ამოცანა ან პასუხისმგებლობა.

მუხლი 17. მფარველობის ქვეშ მყოფი სხვა პირების მოვლა

1. ხელმომწერი აღიარებს, რომ ქალებსა და კაცებს აქვთ პასუხისმგებლობა, ბავშვების გარდა, იზრუნონ სხვა დამოკიდებულ პირებზე და რომ ამ პასუხისმგებლობამ შეიძლება გავლენა იქონიოს მათ შესაძლებლობებზე შესრულონ სრულყოფილი როლი ეკონომიკურ და სოციალურ ცხოვრებაში.

2. ხელმომწერი ასევე აღიარებს, რომ ასეთი ზრუნვის პასუხისმგებლობა არაპროპორციულად ეკისრებათ ქალებს და, შესაბამისად, არის ბარიერი ქალთა და კაცთა თანასწორობისთვის.

3. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, დაუპირისპირდეს ამ უთანასწორობას, საჭიროების შემთხვევაში:

ა) თავის ერთ-ერთ პრიორიტეტად გახადოს მფარველობის ქვეშ პირების მაღალი ხარისხის და ხელმისაწვდომი ზრუნვის დებულების დადგენა და მისი ხელშეწყობა პირდაპირ ან სხვა მიმწოდებლების მეშვეობით;

ბ) დაეხმაროს და ხელი შეუწყოს იმ პირებს, რომლებიც განიცდიან სოციალურ იზოლაციას მათზე დაკისრებული ზრუნვის პასუხისმგებლობის შედეგად;

გ) ჩაატაროს კამპანია სტერეოტიპების დასამსხვრევად, რომლის მიხედვითაც დამოკიდებულ პირებზე ზრუნვა, პირველ რიგში, ქალების პასუხისმგებლობაა.

მუხლი 18 – სოციალური ჩართულობა

1. ხელმომწერი აღიარებს, რომ ყველას აქვს უფლება იყოს დაცული სიღარიბისგან და სოციალური გარიყულობისგან და, უფრო მეტიც, რომ, ზოგადად, ქალები უფრო მეტად განიცდიან სოციალურ გარიყულობას, რადგან მათ აქვთ ნაკლები წვდომა რესურსებზე, საქონელზე, მომსახურებებსა და შესაძლებლობებზე, ვიდრე კაცებს.

2. ამრიგად, ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, მთელი თავისი მომსახურებისა და საქმიანობის სპექტრის მასშტაბით და სოციალურ პარტნიორებთან თანამშრომლობით მიიღოს ზომები საერთო კოორდინირებული მიდგომის ფარგლებში:

ა) ხელი შეუწყოს ეფექტურ ხელმისაწვდომობას ყველასთვის - ვინც ცხოვრობს ან აქვს რისკი იცხოვროს სოციალური გარიყულობის ან სიღარიბის პირობებში - დასაქმების, საცხოვრებლის, ტრენინგის, განათლების, კულტურის, ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების, სოციალური და სამედიცინო დახმარების მისაღებად;

ბ) აღიაროს ქალების განსაკუთრებული საჭიროებები და მდგომარეობა, რომლებიც განიცდიან სოციალურ გარიყვას;

გ) მიგრანტ ქალთა და კაცთა ინტეგრაციის ხელშეწყობა მათი კონკრეტული საჭიროებების გათვალისწინებით.

მუხლი 19. საცხოვრებელი პირობები

1. ხელმომწერი აღიარებს საცხოვრებლის პირობების უფლებას და ადასტურებს, რომ კარგი ხარისხის საცხოვრებლის ხელმისაწვდომობა წარმოადგენს ადამიანის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან საჭიროებას, რომელიც აუცილებელია ადამიანისა და მისი ოჯახის კეთილდღეობისთვის.

2. ხელმომწერი აღიარებს, რომ ქალებსა და კაცებს ხშირად აქვთ კონკრეტული და მკაფიო საჭიროებები საცხოვრებელთან დაკავშირებით, რაც სრულად უნდა იქნას გათვალისწინებული, მათ შორის ის ფაქტი, რომ:

ა) საშუალოდ, ქალებს აქვთ ნაკლები შემოსავალი და რესურსები, ვიდრე კაცებს და, შესაბამისად, საჭიროებენ მათთვის ხელმისაწვდომ საცხოვრებელს;

ბ) უმეტეს მართხელა ოჯახებში ქალები გვევლინებიან საოჯახო მეურნეობის უფროსებად და შესაბამისად, მათ მეტად ესაჭიროებათ სოციალური საცხოვრებელი;

გ) მოწყვლადი კაცები ხშირად ზედმეტად არიან წარმოდგენილი უსახლკართოა შორის.

3. ხელმომწერი, შესაბამისად, იღებს ვალდებულებას, რომ საჭიროების შემთხვევაში:

ა) უზრუნველყოს ან ხელი შეუწყოს სათანადო ზომის, სტანდარტისა და ღირსეული გარემოს მქონე საცხოვრებელსა და აუცილებელ სერვისებზე ხელმისაწვდომობას ყველასთვის;

ბ) გადადგას ნაბიჯები უსახლკარობის აღსაკვეთად და, განსაკუთრებით, დაეხმაროს უსახლკაროებს საჭიროების, მოწყვლადობისა და დისკრიმინაციის აკრძალვის კრიტერიუმებზე დაყრდნობით;

გ) თავიანთი უფლებამოსილების ფარგლებში გახადონ საცხოვრებლის ფასი ხელმისაწვდომი მათთვის, ვისაც არ აქვს შესაბამისი რესურსები.

4. ხელმომწერი, ასევე, იღებს ვალდებულებას, უზრუნველყოს ან ხელი შეუწყოს ქალთა და კაცთა თანაბარ უფლებას იყვნენ თავიანთი სახლის დამქირავებელი, მესაკუთრე ან სხვა სახის მესაკუთრეები და, აგრეთვე, ამ მიზნით გამოიყენონ საკუთარი უფლებამოსილება ან გავლენა, რომ მისცენ ქალებს

თანაბარი წვდომა გირაოზე და სხვა სახის ფინანსურ დახმარებაზე, მათ შორის, კრედიტზე საცხოვრებელი უზრუნველყოფის მიზნებისთვის.

მუხლი 20 . კულტურა, სპორტი და დასვენება

1. ხელმომწერი აღიარებს ყველას უფლებას მონაწილეობა მიიღონ კულტურულ ცხოვრებაში და ისიამოვნონ ხელოვნებით.

2. ამასთან, ხელმომწერი აღიარებს თუ რა როლს თამაშობს სპორტი საზოგადოების ცხოვრებაში და ჯანმრთელობის უფლებების უზრუნველყოფაში, როგორც ეს აღწერილია მე-14 მუხლში. იგი, ასევე, აღიარებს, რომ ქალებსა და კაცებს აქვთ თანაბარი ხელმისაწვდომობის უფლება კულტურულ, რეკრეაციულ და სპორტულ ღონისძიებებსა თუ საშუალებებზე.

3. ხელმომწერი აღიარებს, რომ ქალებსა და კაცებს შეიძლება ჰქონდეთ განსხვავებული გამოცდილება და ინტერესები კულტურის, სპორტისა და დასვენების მხრივ და რომ ეს შეიძლება იყოს გენდერული სტერეოტიპული დამოკიდებულებისა და ქმედებების შედეგი და, შესაბამისად, იღებს ვალდებულებას საჭიროების შემთხვევაში განახორციელოს ან ხელი შეუწყოს შემდეგ ზომებს:

ა) გონივრულობის ფარგლებში უზრუნველყოს, რომ ქალებსა და კაცებს, ბიჭებსა და გოგოებს ჰქონდეთ თანაბარი პირობები და წვდომა სპორტულ, დასვენებასა და კულტურულ საშუალებებსა და აქტივობებზე;

ბ) ქალებისა და კაცების, ბიჭებისა და გოგოების წახალისება თანაბრად მიიღონ მონაწილეობა სპორტულ და კულტურულ ღონისძიებებში, მათ შორის ისეთებში, რომლებიც ტრადიციულად განიხილება, როგორც ძირითადად : “ქალის” ან “კაცის”;

გ) მხატვრებისა და, ასევე, კულტურული და სპორტული ასოციაციების წახალისება იმ კულტურული და სპორტული ღონისძიებების პოპულარიზაციისთვის, რომლებიც ეწინააღმდეგება სტერეოტიპულ შეხედულებებს ქალთა და კაცთა შესახებ;

დ) საჯარო ბიბლიოთეკის მომსახურებების ხელშეწყობა, რომელიც შეენი-ნააღმდეგება გენდერულ სტერეოტიპებს მათ მარაგში არსებული წიგნების და სხვა მასალების მეშვეობით და სარეკლამო აქტივობების დახმარებით.

მუხლი 21 . დაცვა და უსაფრთხოება

1. ხელმომწერი აღიარებს თითოეული ქალისა და კაცის უფლებას ჰქონდეს პირადი უსაფრთხოება და გადაადგილების თავისუფლება და რომ ამ უფლებების თავისუფლად ან თანაბრად გამოყენება შეუძლებელია, თუ ქალი ან კაცი არის დაუცველი ან არ არის საიმედო მდგომარეობაში პირად თუ საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

2. ხელმომწერი, ასევე, აღიარებს, რომ ქალები და კაცები, ნაწილობრივ განსხვავებული ვალდებულებებისა და ცხოვრების წესის გამო, ხშირად განიცდიან უსაფრთხოებისა და დაცვის განსხვავებულ პრობლემებს, რომლებიც გადაჭრას საჭიროებს.

3. ხელმომწერი, შესაბამისად, იღებს ვალდებულებას, რომ:

ა) გენდერული თვალსაზრისით, გააანალიზოს ინციდენტის მოცულობისა და მაგალითების სტატისტიკა (მათ შორის, ადამიანის მიმართ მძიმე დანაშაული), რომელიც გავლენას ახდენს ქალთა და კაცთა უსაფრთხოებასა და დაცულობაზე და, საჭიროების შემთხვევაში, გაზომოს დანაშაულის შიშის დონე და ხასიათი ან საშიშროების სხვა წყაროები;

ბ) სტრატეგიებს, პოლიტიკასა და ქმედებებს შეიმუშავებს და განახორციელებს, მათ შორის, ადგილობრივი გარემოს მდგომარეობისა და დიზაინის სპეციფიკური გაუმჯობესების ჩათვლით (მაგალითად, სატრანსპორტო კვანძები, ავტოსადგომები, ქუჩის განათება), ან საპოლიციო და სხვა მსგავსი მომსახურებები, რომ გააძლიეროს ქალთა და კაცთა პრაქტიკული უსაფრთხოება, დაცულობა და გაძლიერება და შეეცადოს შეამციროს მათ მიერ დაცვისა და უსაფრთხოების ნაკლებობის აღთქმა.

მუხლი 22 . ძალადობა გენდერული ნიშნით

1. ხელმომწერი აცნობიერებს, რომ გენდერული ნიშნით ძალადობა, რომელიც არაპროპორციულად აისახება ქალებზე, წარმოადგენს ადამიანის ძირითადი უფლებების დარღვევას და შელახავს ადამიანის ღირსებას და ფიზიკურ და ემოციურ მთლიანობას.

2. ხელმომწერი აღიარებს, რომ გენდერული ნიშნით ძალადობა წარმოიშობა მოძალადის მხრიდან იმ შეხედულებით, რომ ერთ სქესს გააჩნია უპირატესობა სხვაზე, ძალის არათანაბარი ბალანსის ფონზე.

3. შესაბამისად, ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, ჩამოაყალიბოს და გააძლიეროს პოლიტიკა და ქმედებები გენდერული ნიშნით ძალადობის წინააღმდეგ, მათ შორის:

ა) მსხვერპლთა დახმარების კონკრეტული სტრუქტურების უზრუნველყოფა ან დახმარება;

ბ) თითოეულ ძირითად ადგილობრივ ენაზე საჯარო ინფორმაციის მიწოდება რეგიონში არსებული დახმარების შესახებ;

გ) პროფესიონალი პერსონალის მიერ ტრენინგის გავლის უზრუნველყოფა მსხვერპლის იდენტიფიკაციისა და დახმარების საკითხში;

დ) შესაბამის სამსახურებს შორის - პოლიცია, ჯანმრთელობისა და საბინაო ორგანოები - ეფექტური კოორდინაციის უზრუნველყოფა.

ე) ცნობიერების ამაღლების კამპანიებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების ხელშეწყობა, რომლებიც მიზნად ისახავს პოტენციურ და რეალურ მსხვერპლსა და დამნაშავეს.

მუხლი 23 . ადამიანით ვაჭრობა

1. ხელმომწერი აცნობიერებს, რომ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაული, რომელიც არაპროპორციულად აისახება ქალებსა და გოგონებზე, წარმოადგენს ადამიანის ძირითადი უფლებების დარღვევას და შელახავს ადამიანის ღირსებას და ფიზიკურ და ემოციურ მთლიანობას.

2. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, შეიმუშაოს და გააძლიეროს პოლიტიკა და ქმედებები ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების მიზნით, მათ შორის:

ა) ინფორმაციისა და ცნობიერების ამაღლების კამპანიები;

ბ) ტრენინგების პროგრამები პროფესიონალი პერსონალისთვის, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან მსხვერპლის იდენტიფიცირებასა და მხარდაჭერაზე;

გ) ზომების მიღება მოთხოვნის შემცირების მიზნით;

დ) დაზარალებულთა დასახმარებლად სათანადო ზომები, მათ შორის: სამედიცინო დახმარება, ადეკვატური და უსაფრთხო საცხოვრებელი და თარგმანის ხელმისაწვდომობა.

დაგეგმვა და მდგრადი განვითარება

მუხლი 24 – მდგრადი განვითარება

1. ხელმომწერი აღიარებს, რომ მისი ტერიტორიის მომავლის სტრატეგიის დაგეგმვისა და შემუშავებისას სრულად უნდა იქნას დაცული მდგრადი განვითარების პრინციპები, რაც მოიცავს ეკონომიკური, სოციალური, გარემოს დაცვითი და კულტურული განზომილებების დაბალანსებულ ინტეგრაციას და, განსაკუთრებით, მათ შორის საჭიროა - ხელი შეუწყოს და მიაღწიოს ქალთა და კაცთა თანასწორობას.

2. შესაბამისად, ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, გაითვალისწინოს ქალთა და კაცთა თანასწორობის პრინციპი როგორც მისი გეგმის ან სტრატეგიის შემუშავების ფუნდამენტური განზომილება მისი ტერიტორიის მდგრადი განვითარებისათვის.

მუხლი 25 . ურბანული და ადგილობრივი დაგეგმარება

1. ხელმომწერი აღიარებს სივრცის, ტრანსპორტის, ეკონომიკური განვითარების და მიწათსარგებლობის პოლიტიკისა და გეგმების მნიშვნელობას იმ პირობების შექმნისას, რომელთა ფარგლებში შეიძლება უფრო სრულყოფილად იყოს მიღწეული ქალთა და კაცთა თანასწორობის უფლება ადგილობრივ ცხოვრებაში.

2. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას უზრუნველყოს ზემოთ აღნიშნული პოლიტიკისა და გეგმების შემუშავება, მიღების და განხორციელების პროცესში:

ა) ადგილობრივი ცხოვრების ყველა ასპექტში სრულად იქნება გათვალისწინებული ეფექტური თანასწორობის განვითარების საჭიროება.

ბ) სათანადოდ იქნება გათვალისწინებული შესაბამის ადგილობრივ და სხვა მონაცემებზე დაყრდნობით ქალთა და კაცთა სპეციფიკური საჭიროებები, მაგალითად, დასაქმება, მომსახურებასა და კულტურულ ცხოვრებაზე ხელმისაწვდომობა, განათლება და ოჯახის პასუხისმგებლობა, ხელმომწერის საკუთარი გენდერული თანასწორობის შეფასებების ჩათვლით.

გ) მიღებული იქნება მაღალი ხარისხის კონსტრუქციული გადაწყვეტილებები, რომლებიც ითვალისწინებს ქალთა და კაცთა სპეციფიკურ საჭიროებებს.

მუხლი 26. მობილობა და ტრანსპორტი

1. ხელმომწერი აღიარებს, რომ მობილობა და ტრანსპორტზე ხელმისაწვდომობა აუცილებელი პირობაა ქალისა და კაცისთვის, რომ მათ შეძლონ საკუთარი უფლებების გამოყენება, დავალებებისა და საქმიანობის განხორციელება, მათ შორის, ხელმისაწვდომობა სამუშაოზე, განათლებაზე, კულტურასა და აუცილებელ მომსახურებაზე. იგი, ასევე აღიარებს, რომ მუნიციპალიტეტის ან რეგიონის მდგრადობა და წარმატება მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია ეფექტიანი, მაღალი ხარისხის სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურისა და საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მომსახურების განვითარებაზე.

2. ხელმომწერი, ასევე, აღიარებს, რომ ქალებსა და კაცებს პრაქტიკაში ხშირად აქვთ სხვადასხვა საჭიროება, აგრეთვე გამოყენების მაგალითები, მობილობასა და ტრანსპორტთან მიმართებით ისეთ ფაქტორებზე დაყრდნობით, როგორებიცაა: შემოსავალი, ზრუნვის პასუხისმგებლობა ან სამუშაო საათები. შესაბამისად, ქალები ხშირად წარმოადგენენ საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მომხმარებელთა უფრო მეტ ნაწილს, ვიდრე კაცები.

3. ხელმომწერი, შესაბამისად, იღებს ვალდებულებას, რომ:

ა) ქალთა და კაცთა შესაბამისი მობილობის საჭიროებების და ტრანსპორტის გამოყენების მაგალითები გაითვალისწინოს, მათ შორის ქალაქის და სოფლის თემებიდან;

ბ) უზრუნველყოს, რომ ხელისუფლების ორგანოს რეგიონში მოქალაქეებისთვის ხელმისაწვდომმა სატრანსპორტო მომსახურებამ ხელი შეუწყოს ქალისა და კაცის როგორც კონკრეტული, ასევე საერთო საჭიროებების დაკმაყოფილებას, და ასევე, ადგილობრივ ცხოვრებაში ქალთა და კაცთა რეალური თანასწორობის მიღწევას.

4. ხელმომწერი, ასევე, იღებს ვალდებულებას, თავის რეგიონში ხელი შეუწყოს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის სერვისების პროგრესულ გაუმჯობესებას, რათა უზრუნველყოს ქალთა და კაცთა სპეციფიკური და საერთო მოთხოვნილებები რეგულარული, ხელმისაწვდომი და უსაფრთხო ტრანსპორტისადმი და ხელი შეუწყოს მის მდგრად განვითარებას.

მუხლი 27 – ეკონომიკური განვითარება

1. ხელმომწერი აღიარებს, რომ დაბალანსებული და მდგრადი ეკონომიკური განვითარების მიღწევა არის წარმატებული მუნიციპალიტეტის ან რეგიონის სასიცოცხლო კომპონენტი და მისი საქმიანობა და მომსახურება ამ სფეროში მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს ქალთა და კაცთა თანასწორობის წინსვლას.

2. ხელმომწერი აღიარებს ქალთა დასაქმების დონისა და ხარისხის გაზრდის აუცილებლობას და შემდგომ აღიარებს, რომ სიღარიბის რისკი, რომელიც დაკავშირებულია გრძელვადიან უმუშევრობასთან და არაანაზღაურებად შრომასთან, განსაკუთრებით მაღალია ქალებისათვის.

3. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, ეკონომიკური განვითარების სფეროში, მის საქმიანობასა და მომსახურებასთან დაკავშირებით, სრულად გაითვალისწინოს ქალთა და კაცთა საჭიროებები და ინტერესები, ასევე, მათ შორის, თანასწორობის განვითარების შესაძლებლობები და ამ მიზნით მიიღოს შესაბამისი ზომები. ასეთი ქმედებები შეიძლება მოიცავდეს:

ა) მეწარმე ქალთა დახმარებას;

ბ) იმის უზრუნველყოფას, რომ საწარმოს ფინანსური და სხვა სახის დახმარება ხელს უწყობს გენდერულ თანასწორობას;

გ) სტაჟიორი ქალების წახალისებას შეიძინონ უნარ-ჩვევები და მიიღონ კვალიფიკაცია სამუშაოებისთვის, რომლებიც ტრადიციულად აღიქმება როგორც “კაცის” საქმე და პირიქით;

დ) დამსაქმებლების წახალისებას ქალი შეგირდებისა და სტაჟიორების აყვანის მიზნით, უნარ-ჩვევებთან, კვალიფიკაციასა და თანამდებობებთან მიმართებით, რომლებიც ტრადიციულად აღიქმება როგორც “კაცის” საქმე.

მუხლი 28. გარემო

1. ხელმომწერი აღიარებს თავის პასუხისმგებლობას, საკუთარ ტერიტორიაზე იმუშაოს მაღალი დონის დაცვისა და გარემოს ხარისხის გაუმჯობესებაზე, მათ შორის: ნარჩენების, ხმაურის, ჰაერის ხარისხის, ბიომრავალფეროვნების და კლიმატის ცვლილების გავლენის, ადგილობრივი პოლიტიკის მიმართებით. იგი აღიარებს ქალთა და კაცთა თანაბარ უფლებას ისარგებლონ მისი მომსახურებით და გარემოსთან დაკავშირებული პოლიტიკის მომსახურებით.

2. ხელმომწერი აღიარებს, რომ ბევრგან ქალისა და კაცის ცხოვრების სტილი განსხვავდება და რომ ქალი და კაცი შეიძლება განსხვავდებოდეს ადგილობრივი სერვისებისა და საზოგადოებრივი თუ ღია სივრცეების გამოყენებაში და აწყდებიან განსხვავებულ გარემოსდაცვით პრობლემებს.

3. შესაბამისად, ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, თავისი გარემოს დაცვითი პოლიტიკისა და მომსახურების შემუშავებაში სრულად და თანაბრად გაითვალისწინოს ქალთა და კაცთა სპეციფიკური საჭიროებები და ცხოვრების სტილი, ასევე, თაობებს შორის სოლიდარობის პრინციპი.

მარეგულირებლის როლი

მუხლი 29. ადგილობრივი ხელისუფლება, როგორც მარეგულირებელი

1. ხელმომწერი ასრულებს საკუთარ დავალებებსა და კომპეტენციებს, როგორც თავის არეალში შესაბამისი საქმიანობის მარეგულირებელი და აღიარებს ეფექტური რეგულირების და მომხმარებელთა დაცვის მნიშვნელოვან როლს ადგილობრივი მოსახლეობის უსაფრთხოებისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფაში. ის, ასევე, აღიარებს, რომ შესაბამისი მარეგულირებელი საქმიანობა შეიძლება განსხვავებულად მოქმედებდეს ქალებსა და კაცებზე.

2. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას, საკუთარი მარეგულირებელი ამოცანების შესრულების დროს გაითვალისწინოს ქალისა და კაცის კონკრეტული საჭიროებები, ინტერესები და გარემოებები.

გაერთიანება (თვინინგი) და საერთაშორისო თანამშრომლობა

მუხლი 30.

1. ხელმომწერი აღიარებს გაერთიანების (თვინინგი) და ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლების ევროპული და საერთაშორისო თანამშრომლობის მნიშვნელობას მოქალაქეთა დაახლოებაში და საზღვრებს გარეთ ურთიერთ-სწავლისა და ურთიერთგაგების განვითარების ხელშეწყობაში.

2. ხელმომწერი იღებს ვალდებულებას თავის საქმიანობაში გაერთიანების (თვინინგის) და ევროპული და საერთაშორისო თანამშრომლობის სფეროებში:

ა) ამ ღონისძიებებში თანაბრად ჩართოს სხვადასხვა წარმოშობის ქალები და კაცები;

ბ) გამოიყენოს მისი გაერთიანების (თვინინგის) ურთიერთობები და ევროპული და საერთაშორისო პარტნიორობა, როგორც ქალთა და კაცთა თანასწორობის საკითხებზე გამოცდილების გაცვლისა და ურთიერთ- სწავლის პლატფორმა.

გ) მოახდინოს გენდერული თანასწორობის განზომილების ინტეგრირება დეცენტრალიზებული თანამშრომლობის მოქმედებებში.

ევროპის რეგიონთა და მუნიციპალიტეტთა საბჭო (CEMR) ყველაზე ფართომასშტაბიანი ადგილობრივი და რეგიონული ასოციაციაა ევროპაში. მისი წევრები არიან ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლების ეროვნული ასოციაციები ევროპის ოცდაათზე მეტი ქვეყნიდან.

CEMR-ის მთავარი მიზანია ძლიერი, გაერთიანებული ევროპის განვითარება, რომელიც დაფუძნებულია ადგილობრივ და რეგიონულ თვითმმართველობებსა და დემოკრატიაზე; ევროპის, სადაც გადაწყვეტილებები მიიღება მოქალაქეებთან რაც შეიძლება ახლოს, სუბსიდიარობის პრინციპის შესაბამისად. CEMR-ის საქმიანობა მოიცავს თემების ფართო სპექტრს, მათ შორის: საზოგადოებრივ მომსახურებებს, ტრანსპორტს, რეგიონალურ პოლიტიკას, გარემოს, თანაბარ შესაძლებლობებს და სხვ.

CEMR, ასევე, აქტიურია საერთაშორისო ასპარეზზე. ევროპის რეგიონთა და მუნიციპალიტეტთა საბჭო წარმოადგენს ქალაქებისა და მუნიციპალიტეტების, გაერთიანებული „ქალაქებისა და ადგილობრივი მმართველობების“ (UCLG) მსოფლიო ორგანიზაციის ევროპულ განყოფილებას.

ქარტია დაბეჭდილია საქართველოს ადგილობრივ თვითმმართველობათა ეროვნული
ასოციაციის (NALAG) მიერ, გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან (UN Women) თანამშრომლობით
და ნორვეგიის მთავრობის მხარდაჭერით